

Rymden.

Jordklotet förefaller oss människor ofantligt stort, och vi häpnar över de tal, som angiva solens mått. Men om vi kunde tänka oss hela den rymd, hvori vårt planetsystem rör sig, skulle dess klot förefalla som dansade dammkorn och solen högst som ett sandkorn. Och hvad finnes mellan planeterna? Iniet? Eller en för oss okänd atmosfär?

Under senare tiden har detta spörsmål upprepade gånger blifvit behandladt; vi skola här sysselsätta oss med G. Johnstone Stoney's undersökningar rörande rymden mellan planeterna.

Denna är — menar han — ingalunda tom. Det breda planetlösa bältet mellan Mars och Jupiter har visat sig vara fyllt med hundratal tamligen stora himlakroppar, och sannolikt finnes där ett betydande antal annu ej iaktagna planetoider. Upptäckten af planeten Eros tyder också på att det finnes en del småplaneter inom Mars' bana. Den nyligen upptäckta nionde Saturnusmånen är kanske också en liten planet utom Jupiters bana. Smärre kroppar — stjärnskott, meteoriter — genomkorsa rymden i alla riktningar. Å andra sidan är deras inbördes afstånd stort. Äfven i de tätaste svarmar är det i genomsnitt många kilometer mellan de särskilda meteoriterna. Rymden vore alltså mycket gles fyllt, om ej mellan dessa småkroppar finnes något förtunnadt ämne, en gasatmosfär.

För man alla omständigheter betraktande, synes det vara sannolikt, att detta senare är fallet. Den som i princip antager Kants teori om solsystemets utveckling ur en urdimma — en teori, som i alla afseenden bekräftas af spektroskopien — måste medgifva, att i rymden annu bör finnas kvar något af de ursprungliga gasarterna i förtunnadt tillstånd. Ty det vore osannolikt, att gaserna fullständigt uppsugits af de planeter, som bildats. Vi ha i många stjärngrupper — t. ex. stjärnan — något liknande, i det här med han stjärnorna uppenbarligen finnas stora gasmassor, synliga som själflysande dimmor.

Men äfven ifall man ej är med om denna teori, att i världsrymden annu finns kvar något af den urgas, som var tillstånds, då klotet danades, kan dock svårigen förnekas, att delar af solens och planeternas atmosfär ständigt blifva dragta till bildande och bibehållande af en rymdens atmosfär. Jordens luft sträcker sig upp till en tydande höjd. Stjärnskott te sig ofta på 100 till 200 kilometers höjd, och på dubbelt eller tredubbelt så stort afstånd från jorden möta de snabba meteoriterna ibland så mycket luftmotstånd, att de glödgas och sprängas. Likaså finner man med hjälp af spektroskopet, att solen utsänder lysande gaser till en höjd af flere hundra tusen kilometer, — ja, man har iakttagit flammor, som sträckt sig ända till 500 tusen km. från solklotet.

Dessa iakttagelser visa, att från solen icke sällan utgå stora gasmassor, som dels på grund af sin ofantliga hastighet — upp till 500 km. i sekunden — dels på grund af planeternas dragningskraft förhindras att återgå till solen. Och då de befrias från dess dragning, sprida de sig i rymden.

Likadant förhåller det sig med kometerna, från hvilka allt emellanåt raketliknande ljusutbrott ske.

Men rymdatmosfären underhålls icke blott af tillfälliga gasströmningar; sådan utströmning äger ständigt rum från solens och planeternas atmosfärer. Detta antagande grundas på det faktum, att en gasart alltid har benägenhet att sprida sig så långt som förhållandena medgifva. Den hastighet, hvormed detta sker, är olika för olika slag af gas och ökas med temperaturen. Om en gas partikel vid atmosfärens gränser hänföres till rymden, så kommer den därefter att sprida sig med större hastighet, än hvad planetens dragningskraft verkar. Måste denna partikel lemnat atmosfären och bege sig ut i rymden. Den hastighet, som behöves för att kunna undvika sig jordens attraktion, är 11 km. i sekunden vid polerna och 10,45 km. vid ekvatorn. På Mars skulle motsvarande hastighet vara 4,8 km., på månen 2,38 km. Om alltså en eller annan gasart på jorden tillfälligtvis kommer att siga med större hastighet än 11 km. i sekunden, skulle den lämna vår planet. Månen och de smärre himlakropparna äro utan egen atmosfär, emedan deras dragningskraft ej räcker till att kvarhålla gaserna.

Äfven denna teori framgår, att rymden har sin atmosfär, fast sannolikt ytterligt förtunnadt.

Hvarjehanda.

INDIANSKT BOTEMEDEL mot reumatism. Indianerna hafva, som bekant, kännedom om flera läkedomsorter, hvilka de dock vanligen söka hemlighålla för "blekanskena." Ett utmärkt medel mot reumatism är en växt, som de kalla Was-ka-tum-po, och som länsmän iaktst i Winnipeg nyligen beskrifvit. Den växer i grundt vatten, har ett stort blad från sextill tolf tum. Roten är omkring en fot lång samt två till tre tum i diameter. Denna skaras upp på längden i halfrunda tjocka skifvor, hvilka stekas i smör eller flöt och därefter appliceras heta på fotsulorna, då en stark svettning framkallas. Muskärtlarna använda växten till vinberedning.

Skämt.

MISSTÄNKT BEFALL. Vannen: Nå, hvad säger din nya församling om dina predikningar? Den unge prestmannen: Att de äro bra, förmodar jag... Hela församlingen sitter och nickar...

FÅNGAD. Herrn (till sin kusk): Johan, känner du till någon bra kusk?

Johan: Ja, jag har en god vän, som heter Pettersson.

Herrn: Är han nykter och ordentlig?

Johan: Ja, det är han.

Herrn: Och punktlig?

Johan: Ja, det kan herrn vara lugn för.

Herrn: Nå, säg då åt honom att han nästa vecka kan få öfversta din plats.

EN STÄLLFÖRETRÄDARE. A.: Det är sannerligen bra orätt af dig att nästan hvar afton gå ut och lemna din unga hustru ensam.

B.: Ah, det är inte så farligt — jag gaf henne i går en sköldpadda.

AGENTS AT ALL LEADING POINTS

MASSEY-HARRIS & CO. LTD.

FARM IMPLEMENTS.

MARKET SQ. WINNIPEG, MAN.

MASSEY-HARRIS

SKORDE- och SLATTERMASKINER.

Äro försedda med modernaste och lättast gående lager, kul- och rull-lager. Katalog sändes på begäran. Största fabrikanter af **LANDTBRUKS-MASKINER** under engelska flaggan. Hufvudnederlag för vestra Canada i **WINNIPEG, MAN.**

OLIKA UPPFATTNING. Förste luffaren: Hunden är ju inte farlig. Ser du inte att han viftar med svansen åt dig?

Andre luffaren: Ja men han skaller med kasten; hvilken anda skall jag tro?

MERA VÄN ÄN AKTA MAN? Bondgumman:

— Ja, frun, min gubbe var alltid så snäll mot mig — frid öfver hans döda mull! Han hvarken slog mej eller svor på mej eller något annat att tala om. Sannerligen var han inte mer som en vän än son en akta man.

LÄTT UTRÄKNADT. — Den här kycklingen är fjorton år gammal.

— Hur kan du veta hur gammal en kyckling är?

— På tänderna.

— På tänderna? Kycklingar ha inga tänder.

— Nej, men det har jag.

DR O. BJÖRNSSON
Läkare och Kirurg.
Mottagningsstid: 1-2.30 e. m. 7-8.30 e. m.
618 Elgin Av.

Canadian Pacific RAILWAY.

Exkursionspriser

till vinterresorterna i

California,

Japan,

Hawaiska

öarna.

Billig Resa

till

GAMLA LANDET

med hvarje Ångbåtslinje via

Montreal, Boston och New York

För närmare upplysningar tillskrif

närmaste C. P. R. station eller

C. E. McPHERSON,

Gen. Pass. Agt., Winnipeg.

OM NI VILL HAFVA BILLIGT

OCH GODA

Dryckesvaror

fåta in i butiken 629 MAIN ST.

Bästa Ontario Vin \$1.25 pr. gallon

RÖKVERK

såsom Pipor, Tobak, Cigarer

at bästa slag hos

Belliveau & Co. HÖR AF Man & Logan

Allan, Dominion & Beaver LINIERN.

Frihjulietter från alla delar af de skandinaviska länderna jemte Finland. Känna tillförlitlighet

W. P. F. CUMMINGS,

General Steamship Agent, Office, WINNIPEG, MAN.

CANADAS TRYCKERI

Rekommenderar sig till utförande af allt slags

ACCIDENS- & BOKTRYCK

fort, väl och billigt.

Namnstämpling: 100 Papper & 100 Kuvert, god kvalitet \$1.00.

Ma-itoba-North West

BANAN.

Reguliera passagerartåg afgår Mot VESTER:

Från Winnipeg kl. 8.30 på tisdags- och fredagsaftn till Portage la Prairie, Minnedosa och mellanliggande platser.

Blandade tag afgår från Minnedosa vid passagerartågs ankomst, såsom härunder utvisas:

Mot ÖSTER:

Från Minnedosa och mellanliggande platser, på månd, onsd och fredagsaftn till Winnipeg.

Blandade tag ankomma till Minnedosa såsom härunder utvisas:

Pass. Tisd. Torsd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30

Tisd. & Lör. 8.30